

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 7.2.3. Avrupa'daki gelişmelerle bağlantılı olarak Osmanlı Devleti'ni değişime zorlayan süreçleri kavrar.

Coğrafi keşifler, Rönesans, Aydınlanma Çağı, Reform, Fransız İhtilali, Sanayi İnkılabı, sömürgecilik ve bunların neden olduğu karmaşa ile insan hakları ihlallerine değinilir.

1. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin maddelerinden bazıları şunlardır:

- Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar.
- Hiç kimse, kölelik ya da kulluk altında tutulamaz; her türden kölelik ve köle ticareti yasaktır.
- Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır.

Sömürgecilikle birlikte Avrupa zenginleşirken sömürülen ülkeler hem kaynaklarını hem de dinî, kültürel değerlerini kaybetmiştir. Sömürülen yerlerde yaşayan halk; ağır ve sağlıksız şartlarda çalıştırılmış, köle olarak Avrupa'ya götürülmüştür. Bazı uygarlıklar yok edilerek tarih sahnesinden silinmiştir.

Fransız İhtilali ile birlikte insanların doğal ve devredilemez haklarının bulunduğu, hukuk bakımından özgür ve eşit oldukları, din ve vicdan özgürlüklerinin olduğu, bir bildiri ile yayımlanmış ve zamanla özgürlük, eşitlik, demokrasi gibi kavramlar tüm dünyaya yayılmıştır.

Sömürgecilik anlayışı ve Fransız İhtilali ile ortaya çıkan bu gelişmeleri yukarıda belirtilen insan hakları açısından karşılaştırınız.

Sömürgecilik faaliyetleri insan haklarına uygun değildir. Sömürge yapılan yerdeki insanlar insan onuruna yakışacak muamelelere tutulmuştur. Özgürlükleri ellerinden alınmış en temel hak olan yaşama hakkı ellerinden alınmıştır.

İnsan hakları Evrensel Bildirgesi Fransız İhtilalinin yaydığı düşünceleri kapsamaktadır.

Kazanım: 7.2.5. Osmanlı kültür, sanat ve estetik anlayışına örnekler verir.

Yerli ve yabancı seyyahların seyahatnamelerinden örneklere yer verilir.

2.

Arap harflerinden doğarak İslam medeniyetinde önemli bir yer edinen güzel yazı sanatıdır. Avrupa'da resim tabloları ne kadar önemli ise Osmanlı Devleti'nde de bu sanatla süslenmiş levhalar aynı öneme sahiptir.

Bu parça ve görselden hareketle hangi sanat dalı hakkında bilgi verildiğini yazınız.

Hat Sanatı

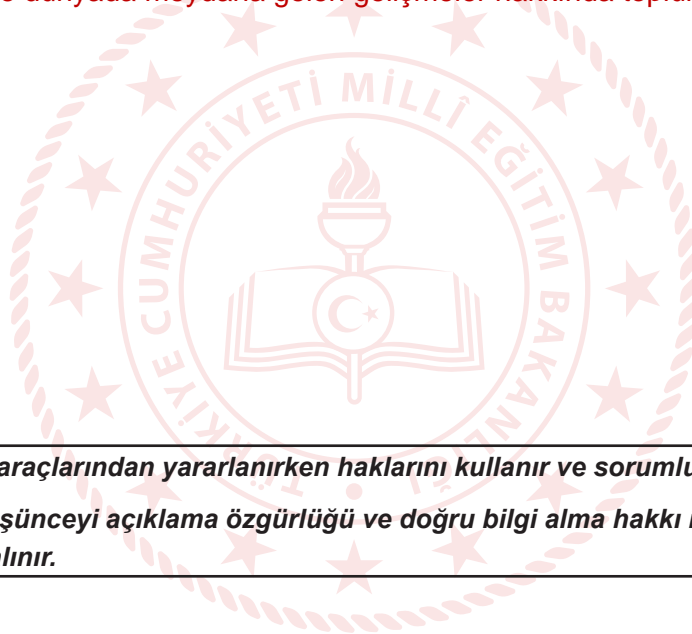
SENARYO 1

Kazanım: 7.2.4. Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketleri sonucu ortaya çıkan kurumlardan hareketle toplumsal ve ekonomik değişim hakkında çıkarımlarda bulunur.

3. Takvîm-i Vekâyi II. Mahmut Dönemi'nde, 1831'de, devlet eliyle çıkarılmış ilk gazetedir. Başlangıçta haftada bir yayımlansa da daha sonraları düzensiz aralıklarla çıkarılmıştır. Takvîm-i Vekâyi hanedana ait haberleri, devlet kademelerine yapılan atamaları ve ülkenin herhangi bir yerinde meydana gelen hadiseyi yansıttığı gibi aynı zamanda yabancı ülkelerdeki siyasi gelişmeler, bu ülkelerin Osmanlı Devleti ile ilişkileri ve dünyada meydana gelen sosyal, bilimsel ve teknolojik gelişmeler hakkında da haberler vermiştir.

Bu metinden Takvîm-i Vekâyi gazetesinin topluma katkıları ile ilgili yorumlarınızı yazınız.

Devlet yönetiminde yer alanlar hakkında bilgiler, ülkede meydana gelen olaylar, yabancı ülkeler ile ilişkiler Osmanlıda ve dünyada meydana gelen gelişmeler hakkında toplum bilgilenmiştir.

Kazanım: 7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir. Özel hayatın gizliliği, düşüncüyü açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile kitle iletişim özgürlüğü arasındaki ilişki ele alınır.

4. Düşüncüyü açıklama özgürlüğü nedir? Yazınız.

Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne se-bep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

SENARYO 1

Kazanım: 7.2.1. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.

Kuruluştan İstanbul'un fethine kadar olan dönemde devletin hüküm sürdüğü yerler ile iskân politikası, askerî, ekonomik ve toplumsal yapı detaya girilmeden ele alınır.

Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile ilgili farklı tarihsel yorumlara değinilir.

5. Edirne hangi padişah zamanında alınmış ve başkent yapılmıştır?

I. Murat

Kazanım: 7.2.2. Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.

Gaza ve cihat anlayışı, istimâlet politikası, millet sistemi üzerinde durulur.

6. Gaza ve cihat anlayışı hakkında bilgi veriniz.

Allah'ın dinini her tarafa ulaştırmak için yapılan her türlü faaliyet ve harekete cihat denir. İslam dinini korumak ya da yaymak amacıyla Müslüman olmayanlara karşı yapılan kutsal savaşa gaza denir.